

KLIS

Predstavljanje monografije Mirka Jankova o pučkom crkvenom pjevanju

Dana 24. travnja 2016. u kliškoj župnoj crkvi Uznesenja Marijina predstavljena je monografija *O jezice spivaj virno!*, s rezultatima istraživačkog i melografskog rada Mirka Jankova o pučkome crkvenom pjevanju u Klisu. U 18 sati upriličeno je svečano euharistijsko slavlje, koje je predvodio župnik Miro Šestan. Svojim pjevanjem liturgiju je uvećao mjesni crkveni zbor, pod ravnanjem s. M. Anite Perkušić, dok je za orguljama bio Mirko Jankov. U programu promocije knjige okupljenima su se obratili urednica muzikologinja Maja Milošević, skladatelj Blaženko Juračić, koji uz dr. sc. Jerka Martinića potpisuje njezinu recenziju, općinski načelnik Jakov Vetma, kao izdavač, vlč. M. Šestan u ime Župe Uznesenja BDM u Klisu te u ime pjevača njihova voditeljica s. M. A. Perkušić.

Već na razini simboličnoga, naslovljavajući monografiju imenom staroga mjesnog napjeva tijelovskog himna, što je pred nekih trideset godina u cijelosti bio iščezao, a transkribiran je i revitaliziran zahvaljujući tonskomu zapisu Ljube Stipišića iz 1980-ih, autor je otkrio svoju inicijalnu »misiju«, naime očuvanje pučke crkvene baštine iz prošlosti i suvremenosti svojega kraja. Osim toga, birajući ovaj naslov, on jasno sugerira i težnju da što vjernije – služeći se riječima i notama – predstavi fenomen pučkoga crkvenog pjevanja u Klisu podjednako ljubiteljima zavičajne baštine te široj znanstvenoj

i kulturnoj javnosti. No, iako je knjiga s jedne strane usmjerena na znanstvenu obradu i valorizaciju prikupljene glazbene građe, jasno je da je pristup autora izrazito utemeljen u praksi, budući da je radeći na ovoj monografiji imao na umu jednu vrstu priručnika/udžbenika za sve one koji bi ubuduće htjeli baštiniti klišku pučku crkvenoglazbenu tradiciju te je iz istog razloga uz notne primjere donio i pripadajuće im cjelovite tekstove.

Sama monografija koncipirana je višeslojno, pri čemu autor integralnim pristupom ilustrira povijesni razvoj i oblike pučkoga crkvenog pjevanja u Klisu, prikazujući ga kao značajan izdanak stoljetne glagoljaške baštine, koja je na tim prostorima imala višestruke odjeke. U prvom dijelu knjige iznijet je opći kontekst, odnosno vjerske, kulturne i društveno-političke prilike unutar kojih se razvijalo i oblikovalo kliško crkveno pučko pjevanje. Drugi dio pregledno obrađuje ukupno dostupno nam crkvenopovijesno nasljeđe, pri čemu je ispitana i uloga sačuvanih tiskanih i rukopisnih priručnika u kontekstu bogoslužnog pjevanja uz opis povijesnoga djelovanja kliških crkvenih pjevača kao nositelja mjesne vokalne baštine. Po osvrtu na dosadašnja i recentna istraživanja i zvukovne pohrane pučke glazbene baštine crkvene namjene u Klisu, a zatim i na vlastitu transkripcijsku metodologiju, autor disponira obradu i analizu samih napjevā, smještajući ih gdje god je to bilo moguće i u njihov izvorni ili pak novo-

ostvareni obredni kontekst. U trećem dijelu knjige obrađuje se konkretna glazbena građa, podijeljena u tri osnovne cjeline i nekoliko podcjelina, sukladno dinamici liturgijske godine: 1. stalni liturgijski dijelovi nekadašnje pjevane mise, pri čemu su također obrađeni i napjevi koji su svojom tematikom vezani uz pojedina razdoblja odnosno dane crkvene godine (došašće i božićno vrijeme, korizma, Veliki tjedan, Uskrs, Duhovi, Tijelovo, Velika Gospa i Sv. Rok); 2. repertoar vezan uza svečano obavljanje službe božanskog časoslova; 3. sprovedni i drugi pokojnički napjevi. Na kraju svake (pod)cjeline priloženi su odgovarajući tekstovi i notni primjeri, odnosno transkripcije, kojih je u knjizi ukupno 66, a koje su nastale na temelju terenskih snimanja obavljenih u tri navrata: godine 1975. »na terenu« je bio Jerko Martinić, zatim 1980-ih Ljubo Stipišić, a od 2013. do 2015. Mirko Jankov. Značajno je napomenuti i da je knjiga osim spomenutim notnim i tekstovnim priložima opremljena i prikladnim brojem slikovnih priloga te fotografijama iz privatnih albuma, na kojima su dokumentirani trenutci iz povijesti kliških crkvenih pjevača, što ovom izdanju daje dodatnu vrijednost.

Maja Milošević